Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000198624
Datum:	19 november 2024
Opsteller:	J.F. Kuik
Portefeuillehouder:	Wethouder M. Reckman
Onderwerp:	Toetreding gemeente Zeewolde tot het samenwerkingsverband beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Noord-Veluwe per 1 januari 2025

Het college van B&W besluit:
De raad voor te stellen:
In te stemmen met de toetreding van de gemeente Zeewolde tot het samenwerkingsverband beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Noord-Veluwe per 1 januari 2025.

Inleiding
Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) is elke gemeente verantwoordelijk voor het bieden van beschermd wonen en opvang aan burgers die deze zorg (tijdelijk) nodig hebben.

Per 1 januari 2018 voert gemeente Harderwijk als gedelegeerd plaatsvervangend centrumgemeente namens de deelnemende gemeenten (Oldebroek, Putten, Ermelo, Nunspeet, Harderwijk en Elburg) de “centrum gemeentelijke rol” (gericht op regie, coördinatie en uitvoering) van beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Op 13 juni 2023 heeft gemeente Zeewolde aangegeven samen te willen werken in de regio Noord-Veluwe op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang (zie bijlage 1). De Noord-Veluwse gemeenten staan positief tegenover een samenwerking met de gemeente Zeewolde en hebben aangegeven dit trapsgewijs te willen vormgeven (zie bijlage 2).

De gemeente Harderwijk heeft namens de zes deelnemende gemeenten (zie bijlage 3 en 4) ingestemd met de “Samenwerkingsafspraken Noord-Veluwe/Zeewolde in het ervarings-/pilotjaar 2024”. Hierin zijn de spelregels vastgelegd op basis waarvan de uitvoering van de taken en de financiële afspraken onder verantwoordelijkheid van de gemeente Harderwijk zal plaatsvinden. Ook is de gemeenteraad van Harderwijk geïnformeerd over het verzoek tot samenwerking (zie bijlage 5).

In 2024 is gestart met een informele samenwerking voordat er een gedragen formele bestuurlijke besluit wordt genomen vanuit de zes deelnemende gemeenten over de toetreding van Zeewolde per 1 januari 2025 in de regio Noord-Veluwe.

Aanleiding
De ervaringen in het ervarings-/pilotjaar 2024 worden door de betrokken bestuurders en ambtenaren als positief ervaren. Het is dan ook de wens van zowel de gemeente Zeewolde als de regio Noord-Veluwe om de gestarte samenwerking structureel te maken per 1 januari 2025. Het moment is aangebroken om een definitief besluit te nemen over toetreding van gemeente Zeewolde op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en maatschappelijke zorg (hierna: BW, MO en MZ) in de regio Noord-Veluwe. Het is aan de gemeenteraden van de Noord-Veluwe gemeenten om separaat hierover te besluiten.

Randvoorwaarden:
De gemeente Zeewolde voldoet aan de voorwaarde om bij te dragen aan woonoplossingen:

- De gemeente Zeewolde is aan de slag gegaan met het organiseren van verblijfsplekken voor MO. Er zijn inmiddels drie wooneenheden gecreëerd in Zeewolde. Hiermee voldoet de gemeente Zeewolde aan de eerder gestelde voorwaarde van de regio Noord-Veluwe.
- Momenteel onderzoekt de gemeente Zeewolde daarnaast of er aanvullende mogelijkheden zijn voor het creëren van woon-zorgoplossingen, bijvoorbeeld middels vrije kavels, leegstaande panden of nieuwbouwlocaties.
- Daarnaast stelt de gemeente Zeewolde de tussenvoorziening De Komeet beschikbaar voor de regio Noord-Veluwe. Per 2024 is de Komeet onderdeel van het aanbod en de werkwijze binnen de regio Noord-Veluwe, inclusief de in- en uitstroom.

Deelname van de gemeente Zeewolde aan ambtelijke, bestuurlijke en regionale overleggen MZ Noord-Veluwe: De gemeente Zeewolde continueert de deelname aan het bestuurlijk overleg MZ Noord-Veluwe en het ambtelijk overleg MZ Noord-Veluwe. De gemeente Zeewolde wordt, net als de overige gemeenten binnen de Noord-Veluwe, vertegenwoordigd bij de regionale overleggen met externe partijen.

De gemeente Zeewolde werkt volgens de in de Noord-Veluwe geldende werkwijzen en inrichting: Door de toetreding in de regio Noord-Veluwe committeert gemeente Zeewolde zich aan de bestaande afspraken die door de deelnemende gemeenten zijn gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in de Regionale samenwerkingsovereenkomst, het Convenant MZ en het Regio- en beleidsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang en verleend gemeente Zeewolde het mandaat aan gemeente Harderwijk om de uitvoeringtaken rechtmatig uit te voeren.

Gemeente Zeewolde doet mee met verschillende MZ projecten, initiatieven en ontwikkelingen in de regio Noord-Veluwe zoals Buitenhof Groen Wonen, Praktijkhuis Ixta Noa, Veld 42, Suïcide Preventie Centrum, Pilotteam 16/27, Veluwse nachtdienst, Woonzorgmakelaar, Kansrijk Wonen, GEM, MIND, AVE.

Verder werkt gemeente Zeewolde volgens de werkprocessen die gelden in de regio Noord-Veluwe, zoals het proces van in- en uitstroom.

De verdere toetreding in de Noord-Veluwe is een voortdurend proces. De gemeente Zeewolde en de deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust dat het proces van “inburgeren, verbinden en aansluiten” ook na 1 januari 2025 nog door zal gaan en aandacht vraagt. Het blijft een continu proces van elkaar steeds beter leren kennen en ontdekken hoe de praktijk zo goed mogelijk bedient en ondersteunt kan worden. De gemeenten zullen de gemaakte afspraken goed blijven monitoren.

Beoogd effect
Uniforme besluitvorming over de verantwoordelijkheden en taken (en de daarbij horende financiële middelen) voor BW, MO en MZ van gemeente Zeewolde in de regio Noord-Veluwe.

Argumenten

- Het financieel construct past bij een definitieve samenwerking en zorgt voor een duidelijke rolverdeling: Deze past bij de huidige werkwijze in de regio Noord-Veluwe waarbij de BW, MO en MZ middelen beheerd worden door gemeente Harderwijk.

Daarnaast zorgt deze constructie voor één duidelijke plek van regie en verantwoordelijkheid.
- De gemeente Zeewolde draagt bij aan het aanbod van (in ieder geval MO) verblijfsplekken voor de gehele Noord-Veluwe: De gemeente Zeewolde heeft inmiddels 3 nieuwe verblijfsplekken voor MO gerealiseerd. Hierdoor heeft zij voldaan aan de eis voor toetreding. Daarnaast is gemeente Zeewolde aan het onderzoeken welke huisvestingsinitiatieven zij nog meer kan realiseren. En stelt de gemeente Zeewolde de tussenvoorziening De Komeet beschikbaar voor de regio Noord-Veluwe. Daardoor wordt het aanbod voor de totale Noord-Veluwe uitgebreid.
- De rijksmiddelen voor de uitvoering van BW en MO zijn toereikend: De rijksbijdrage voor BW en MO voor de gemeente Zeewolde voor uitvoering van BW en MO zijn toereikend voor de verwachte kosten.

Na de besluitvorming van de Noord-Veluwse gemeenteraden, stapt de gemeente Zeewolde per 1 januari 2025 formeel over naar de regio Noord-Veluwe. Dit brengt de volgende veranderingen met zich mee:
- Na besluitvorming zal de gemeente Zeewolde per 1 januari 2025 onderdeel zijn van het samenwerkingsverband Noord-Veluwe waar de taken BW en MO wordt belegd bij gemeente Harderwijk.
- De gemeente Zeewolde en de regio Noord-Veluwe werken al veelvuldig samen binnen het sociaal domein. Deze stap draagt bij aan het bieden van nog meer samenhang binnen de zorg voor alle inwoners.
- Gemeente Zeewolde brengt onder andere expertise en huisvestingsinitiatieven mee naar de Noord-Veluwe. Hierdoor is er een breder scala aan aanbod beschikbaar. Dit maakt het mogelijk om nog beter aan te sluiten bij de ondersteunings- en/of zorgvraag van inwoners uit de Noord-Veluwe.
- De gemeente Zeewolde is een stevige en prettige samenwerkingspartner waardoor de kracht van het samenwerkingsverband wordt vergroot.
- De kosten worden gedekt vanuit rijksmiddelen BW/MO. Het aandeel van de rijksmiddelen voor gemeente Zeewolde voor BW en MO wordt op basis van afspraken overgemaakt door gemeente Almere aan gemeente Harderwijk.

Kanttekening
Omdat het samenwerkingsverband geen juridische entiteit is, moet besluitvorming los door elke deelnemende Noord-Veluwse gemeente worden genomen. Er is formeel nog een kans dat een gemeente niet instemt met de toetreding. De voorbereiding van de toetreding is echter in nauwe afstemming met beleidsmedewerkers en portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten uitgevoerd. Daarbij is er vertrouwen en steun uitgesproken in de overstap. De kans op een negatief besluit over de toetreding van Zeewolde tot de regio Noord-Veluwe wordt daarom klein geacht.

Financiën
In de meicirculaire worden de centrumgemeenten geïnformeerd over de hoogte van de financiële middelen voor BW en MO. Op dit moment heeft het Rijk een subsidierelatie met de centrumgemeente Almere voor het aandeel van gemeente Zeewolde voor BW en MO.

Conform afspraken wordt 5,3% van het rijksbudget voor het begrotingsjaar 2025 vanuit de centrumgemeente Almere overgemaakt aan de gemeente Harderwijk.

Het aandeel voor gemeente Zeewolde voor 2025 is voor nu als volgt:

- € 2.650.771,- bestemd voor beschermd wonen
- € 519.454, - bestemd voor maatschappelijke opvang inclusief de rijksbijdrage voorkomen dakloosheid.

Regionale reserve regio Noord-Veluwe

Om volwaardig in de regio Noord-Veluwe deel te nemen is afgesproken dat de gemeente Zeewolde zich “inkoopt” in de regionale reserve BW en MO in de regio Noord-Veluwe. Deze regionale reserve groot € 3.200.000 is bedoeld voor:

- Intensivering van BW en MO-initiatieven
- Risicoreserve voor onvoorziene uitgaven
- Dekking voor onvoorziene uitgaven in het kader van de doordecentralisatie BW.

Op basis van het inwonersaantal is de inkoopsom groot € 450.000,- van gemeente Zeewolde berekend. Hierdoor is de totale regionale reserve BW en MO voor de regio Noord-Veluwe inclusief Zeewolde groot € 3.650.000,-.

In de regionale begroting beschermd wonen en maatschappelijke opvang 2025 is rekening gehouden met de inkomsten en uitgaven voor gemeente Zeewolde. Deze regionale begroting is opgenomen in de begroting 2025 van gemeente Harderwijk, welke door de gemeenteraad is vastgesteld op 7 november 2024. Er hoeft daarom voor de toetreding van gemeente Zeewolde in de regio Noord-Veluwe geen begrotingswijzing meer voorgelegd te worden aan de gemeenteraad.

Bijlagen:

1. Verzoek van gemeente Zeewolde tot samenwerking
2. Reactie op brief van gemeente Zeewolde op de uitnodiging tot samenwerking
3. Samenwerkingsafspraken Noord-Veluwe Zeewolde BW/MO
4. Collegebesluit Pilotjaar samenwerking gemeente Zeewolde
5. Raadsinformatiebrief inzake verzoek tot samenwerking gemeente Zeewolde
6. Raadsbesluit toetreding Zeewolde 24 oktober 2024